

EL PENEDÈS EN LA MEVA OBRA

RESUM

Una reivindicació gairebé en prosa poètica dels trets del paisatge penedesenc aplicats al procés de creació literària d'aquest autor, amb fragments d'algunes de les seves obres de literatura infantil i juvenil.

ABSTRACT

An almost poetical prose vindication of outstanding landscape features in the Penedès Area that have been applied to the literary creation process of this author with excerpts from some of his childrens and youths literature works.

Jo no sabia que el Penedès m'estimava fins al dia en què em vaig posar a escriure novel·la infantil i juvenil.

Mireu, des d'aquell mes de gener en què vaig començar el que seria *El segrest de la Xufles*, moltes vegades, escrivint o, més exactament, mirant de crear algun coixí geogràfic havent de catalitzar les peripècies dels meus personatges, meravellat, m'adono que el que involuntàriament se'm fa text moltes vegades és aquesta comarca que avui ens ocupa.

El camí se'l sabien de memòria. No els agradava pas poc anar sovint a la Font de l'Esquiroll! Hi anaven quasi sempre que disposaven d'un parell d'hores, que més no es triava entre anar i tornar. Així, doncs, ja no els enganyaven ni els trencalls ni els caminals que, bifurcant-se del camí principal anaven –si ho sabrien ells!– a perdre's allà on començava un camp de blat o una vinya més.⁽¹⁾

Tot plegat, certament, en el benentès que considerar, com he fet, la plasmació del paisatge com el resultat d'alguna activitat interior no volitiva, en cap cas no ha volgut significar que es tractés del final d'un procés desagradable per no volgut, o desplaent per no controlat, sinó que, com ja he insinuat en afirmar que me'n meravellava, la realitat és ben a l'inrevés: jo, avui per avui, gràcies a la feina d'escriptor, m'he convertit en un gelós de mi mateix, i així, m'envejo quan escric i m'odio –i vés a saber si no em desitjo– sempre que no ho faig. Tot plegat perquè, en l'últim cas –el de no estar escrivint–, em sento com negat per una mena de temps morts impedit-me el plaer que sé que sentiré quan, si així m'arriba, hauré de convertir en literatura aquest meu i vostre patrimoni que anomenem Penedès.

N'he dit coixí i fins catalitzador, dels llocs on, a la meua narrativa, dono suport al vagar i a les reaccions d'uns personatges que, com pretenc, proven d'encaixar la vida.

Ara doncs, em sembla que us he d'explicar que, segons com, sense massa lúcidament pretendre-ho, periòdicament noto que el que en els llibres acabarà sent aquest coixí o espai físic que us deia, tot d'una incontrolat i sense ni tan sols demanar-me audiència, vet aquí que em traspua dits enllà i que, desvergonyat i barrut, xopa generós les tecles de l'ordinador, com si li pertanyessin, que en fa el que en vol, dels caràcters, i com vol les fa anar, les lletres, que malda i malda fins a aconseguir allò que pretén: que es facin paraula escrita les planes fèrtils, amables vil·les, súaus muntanyes o, de vegades, fins i tot aquell mar tan obert i tan nostre, el mateix que coneixem ample i extens, l'assolellat, el que entenem savi, el constant, l'únic que, lluminós i blau, tothora ens perllonga cap als nostres millors orígens, incessant.

Amb el temps, bufant ja des d'on surt el sol, va descobrir que algunes de les terres que hauria de resseguir pels segles eren daurades i càlides com la llum del dia. Així mateix, que la mar Mediterrània les havia pres per coixí i que, escumosa i eterna, hi recolzava els seus cabells onejants, blanquiblaus.⁽²⁾

I, en fi, si n'he dit també filtre que catalitza, d'aquest suport geogràfic per on transiten alguns dels meus protagonistes, és perquè, en el cas que ens ocupa, els aventurers marrecs d'*El segrest de la Xufles*, el noi et orfe de *Com la terra vol la pluja*, els vents desfermats i poca soltes d'*Els vents, que els tanquin!* o, més darrerament, els agosarats jovenets de *La casa adormida*, han anat i han vingut d'una manera determinada, han mirat al seu entorn com ho han fet i en funció d'aquesta visió han actuat, han, en definitiva, reaccionat com han reaccionat, perquè la geografia per on han deambulat, el mar de què s'han enamorat, la comarca que vivencialment han resseguit ha estat la del Penedès i no una altra.

Així ha estat –així fou– amb la vila i els camins entre vinyes dels meus Dani, Lluís o Sergi inicials.

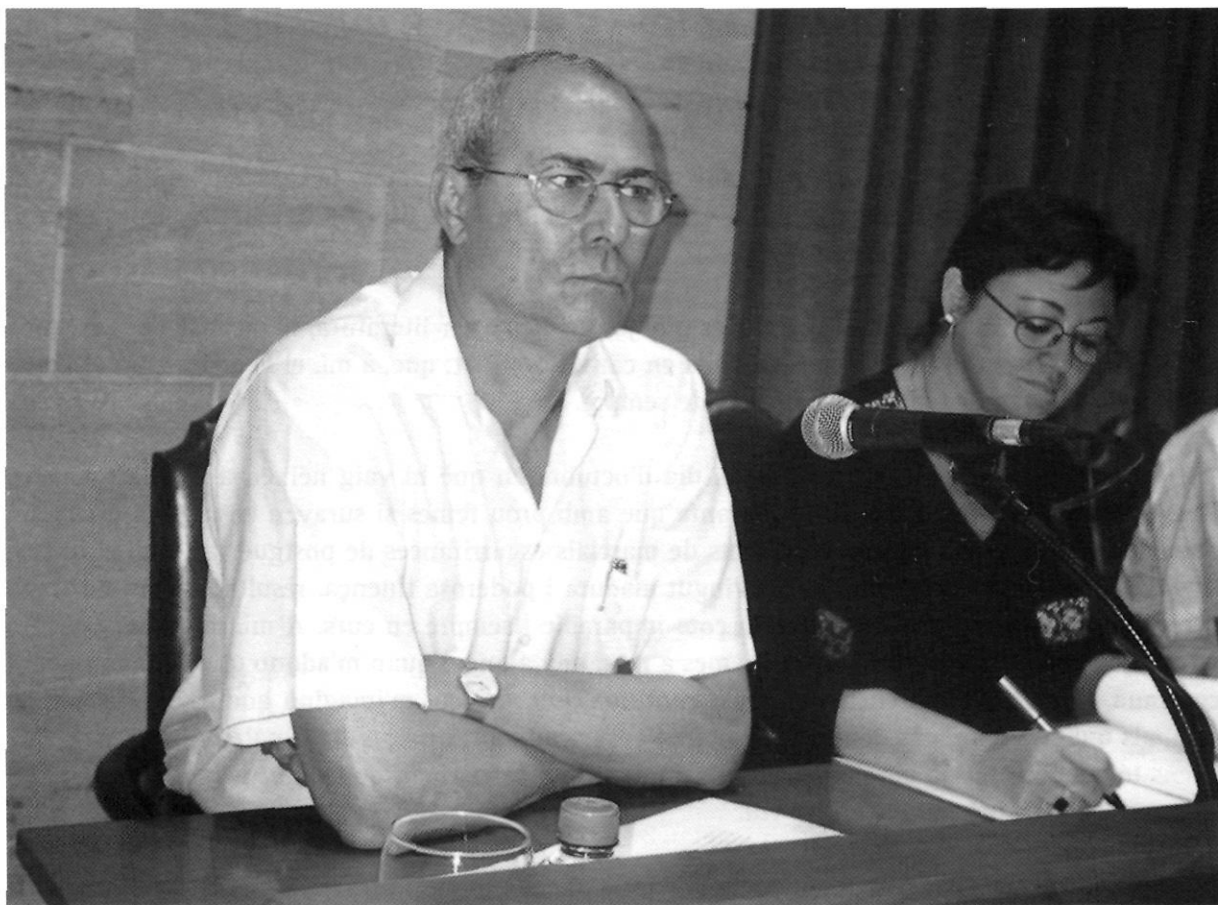
Allà on el camí ja no recordava gens el paviment ciutadà –a uns cent metres de les últimes cases– hi havia les muntanyetes, que així era com ells anomenaven l'escenari dels seus jocs. Eren uns marges, a un dels costats del camí, que enlairaven tot un seguit de vinyes a un parell de metres per damunt del nivell del sòl.

Allà, s'hi jugava a tantes coses... Sobretot a guerra, i també a lladres i policies i pistolers.⁽³⁾

Per cert, nois, heu crescut? Fa catorze anys, quan us vaig fer, éreu tan transparents com el dring puríssim d'un cristall. I ara, on sou? La vida, us ha tombat? No encara? Me n'alegro, de veres.

Així va ser també, quan va tocar, amb els carrers de la vila i la societat recreativa del meu Albert Roig, que li deien Pipo, el jovenet enamorat que, cruel, vaig acabar per deixar indefens al bell mig del món, obrint uns ulls que amb prou feines si no perdien.

Érem a la Societat, al cafè, avui a la tarda, i parlàvem dels Suaus, del concert que fan demà al Poliesportiu, que és clar que s'acabarà com tots, ja ho sé: tot déu amb llumetes a les mans i les mans amunt, molt amunt, com per penjar-hi les llàgrimes. I tot molt tendre, que sempre és com si volessis, fins després, quan tornes, que llavors veus que les parelles s'ho muntan on els agafa i tu et mires i et trobes tan sol que t'agafa la mala llet.⁽⁴⁾

Xavier Hernández.

On ets, Pipo? Tornes a estimar? Segur que sí, és llei de vida, saps? I, a tu, t'estimen?

Així va succeir igualment quan explicava que el vent de Llevant, aquell belluguet entremaliat, després de ser enviat per son pare a l'Est del món a veure si escarmentava, s'enamorava com un babau i per sempre de la nostra mar Mediterrània.

Des d'aquell dia, el Llevant està enamorat de la Mediterrània i bufa sempre per netejar-la dels cúmuls de plom que no el deixen veure-la. Perquè, d'ençà que la va descobrir, cada vegada que les boires la tapen i no la té als seus peus, ampla com és i blava, oberta, aquell vent tan alegre s'entristeix i plora que ningú no el reconeix.⁽⁵⁾

També, en fi, ha estat d'aquesta manera últimament, quan s'han confegit el poble i el cementiri, i sobretot el mas, dels més recents i molt intrèpids Pol Parera, Òscar Torné i companyia.

Com cada dia, el bus que el porta a casa des de l'institut passa prop del Mas de la Torre, i el Pol no se'n sap estar d'admirar-lo. Avui, però, mentre que s'hi acostava, més li semblava una fortalesa que no pas una casa pairal. Malgrat tot, la serena disposició de les

finestres, l'harmonia de les portes, l'altivesa de la torre, el continuen seduïnt. També, amb igual fascinació que quan va arribar a Les Farreres, el tranquil silenci que s'ha inscrit a totes i cadascuna de les pedres dels seus murs, i jo dic que dorm, que és una casa que dorm.⁽⁶⁾

Com us va l'ESO, nois? Ara ja haureu acabat quart, m'imagino. Encara sou amics? Què s'hi cou, al Mas de la Torre? Pol, continues visitant la tomba de la Glòria Conesa? La plores encara, Pol? I el txin de la Glòria, el Marú, què fa?

El que estic provant de dir-vos és que jo, gràcies a fer literatura, he acabat per descobrir el que possiblement ja intuïa i que no tenia en canvi formulat: que, a mi, el Penedès em vol i, que –ara ja ho sé– se m'ha anat quedant des de sempre.

Tot devia començar aquell últim dia d'octubre en què hi vaig néixer, a la vilafranquina Barceloneta, a mitjans d'uns anys quaranta que amb prou feines si suraven en alguna direcció i que encara avui se m'afiguren corglaçats de marcialsgarrifances de postguerra. Amb el temps, la tendra possessió inicial hauria esdevingut madura i poderosa tinença, resultat encara no final, però, d'un procés tan gradual i efectiu com imparabile i sempre en curs. A mi, doncs, el Penedès se m'ha anat fent seu de mica en mica, mes a mes, any a any. I quan m'adono que l'enamorament continua, i que dia a dia encara se me'n continua fent, de seu, m'imagino que a tots els que en som, als que hi vivim, ens deu succeir alguna cosa semblant: un bon dia, finalment, entenem que si ens té com ens té –jo em penso que n'hem de dir en propietat–, no és tant perquè nosaltres ho haguem volgut, sinó perquè ell ho vol.

En ocasions, pensant-hi, m'he dit si aquest haver-nos avui no serà perquè no vol perdre'ns del tot demà, que és el que m'imagino que fa amb les innumerables vinyes que així mateix posseeix i de les quals tanta ufana en fa, sobretot a l'estiu, quan es vesteix amb la saó del seu raïm, però també a l'hivern, quan ja se n'ha despullat, que es diria que ho ha fet per xopar-se plenament de la seva absència ocre. Llavors, arribo a la conclusió que això mateix és el que fa –i farà– amb els que ara som i aquí el vestim amb l'estiu de la nostra vida per, en ocasió de l'hivern definitiu, el més ert de tots, el més glaçat, deixar-lo tan nu com també vol, però negat ja del gris del nostre record i, és clar, revestint-se incansable de tants altres nous i esperançadors estius.

Si fa no fa, el cementiri de Les Farreres està situat a un quilòmetre de distància del poble i s'hi arriba per una pista sense asfaltar. El camí, polsós, s'allunya de les cases a través d'una plana dedicada al conreu de la vinya i avança en direcció oposada a la de la urbanització on viuen el Pol i l'Òscar. Fora ja del nucli urbà, de seguida s'afiguren al lluny les ordenades rengleres dels nínxols entre els quals, pals majors dreçats a l'horitzó, sobresurten tres xiprers verd negrosos que la distància fa rígids com cadàvers al cel. La blanquíssima construcció, en fi, sobre el terreny allargassada i arborada d'aquelles impossibles antenes, apareix als ulls dels nois tan solitària i estàtica com un navili sense destí que esperés, pacient, el seu passatge per a la mort.⁽⁷⁾

Sabreu que el terme possessió és sinònim de propietat, que, al seu torn, resulta força més adequat quan allò que es posseeix és un bé immoble. Sense deixar encara les vinyes, que he volgut metàfora de vides, permeteu-me ara que us digui que, al meu entendre, en massa pensaments

sovint s'hi fa fort un error, que jo entenc de concepte. Molts –qui sap si per llecs o per profans– continuament afirmen i asseveren, certifiquen, que tal o qual riquíssima extensió pertany a aquest, a aquell o al de més enllà, i seriosos i severs, admirats, s'omplen a vessar la boca de reconeguts cognoms de grans propietaris penedesencs –bé siguin els Nadal, els Torres, els Raventós o tants d'altres–. Són els que no saben que no saben, els que ignoren que si les vinyes són i han crescut, que si s'han desenvolupat i donen fruit, és gràcies al treball de l'home, sí, però sobretot per la comarca que les acull, que és la que en realitat les té i les vol, la que permet a la fi que d'ella visquin i fins que en ella morin, la que definitivament les nodreix i estima i vivifica, qui sap si com una mare.

Com ens passa a tots, o, en tot cas, com m'ha passat a mi, que si hi he crescut, hi he après i hi he escrit, és perquè així se m'ha permès.

I si, com crec, el Penedès vol de veres vinyes i vides, no apreciarà menys les serres que el fan ser i per entre les quals s'allita o s'encavalca per millor atènyer el mar obert –sigui la d'Ancosa, amb el Castellar, la de Marina, amb el Garraf, o, al sud, els contraforts de la serralada Prelitoral, amb el bell Montmell–. I així ha de voler també els seus boscos, que com esperant-nos hi arrenen i que massa sovint ens dolen –com crema recordar els de Torrelles i Pontons, els de l'Ordal, els d'Olesa!–. I l'aspra garriga, que el margalló mig ombreja. O les velles feixes cap als cims, finalment ermes.

Ja hi eren. El braç del Dani, ben estès endavant, assenyalava, mentre ho deia, un petit grup de tres casots que quedaven a uns cent metres davant seu, arrencats a un costat del camí. Es tractava d'un dels llocs més humils de tota la zona.

L'aspecte desvalgut dels habitatges era el que tenen algunes d'aquelles antigues cases de pagès que, abandonades pels seus antics propietaris, han anat a parar a mans gens acostumades a la conservació de tot plegat.⁽⁸⁾

I si, com afirmo, estima, no menystindrà pas tots els Bitlles, Lavernó o Foix que s'entesten a resseguir-lo malgrat que hi hagi algun insolent que de tant en tant encara els empudegui. Ni tampoc –¿per què ho hauria de fer?–, els molts polígons industrials, que generen riquesa, diuen, i que dia a dia li circumden viles i pobles d'un urbanisme majoritàriament pla en tant que funcional. I perquè els té enclavats a les entranyes, s'estimarà, jo diria que amb la mateixa intensitat amb què vol vinyes i serres, boscos i garriga, rius i rieres, platges i mar, homes, les seves viles de llum, els seus pobles al sol, els bigarrats poblaments turístics que tant l'enriqueixen, diuen també, les humils barriades i els callats llogarrets que així mateix el vivifiquen, malgrat ser, de vegades, tan petits i recòndits com un record d'infantesa. M'estic referint, ja ho haureu entès, a Vilafranca i Sant Sadurní, a Vilanova i Sitges, al Vendrell i Calafell. I a Gelida, Cubelles i la Bisbal. I als molts Sant Sebastià dels Gorgs, Font-rubí o l'Avellà. O als l'Arboç, Olivella, Castellet i Clariana. I als Albinyana, Bellvei i Papiolet. I, naturalment, al Sepulcre, Porroig, Santa Maria dels Horts, la Serreta o Can Meix. I al Mas de Pontons, és clar.

No pot evitar-ho: cada vegada l'atreu més, com al ferro un imant.

És una sensació que té des del primer dia, quan van venir a mirar la casa per comprar-la. Recorda que la va descobrir des del mateix lloc estant –sota el porxo del nou habitatge– i que ja no va poder sinó admirar-la. Ara, com llavors, la té al seu davant, i pensa que és una casa pairal de nassos, és a dir, magnífica.⁽⁹⁾

I, no ho duteu, profundament s'ha d'estimar el Penedès la seva Mediterrània ampla i blava i sempre oberta. Sàvia comarca com és, s'ha adonat que aquest mar que constant la besa ha estat el seu millor proveïdor de vida i de cultura essencials, i encara avui, quan el sent al damunt, onada va, temptant-la, onada ve, incitant-la, l'entén enigmàtic i farcit de misteri, el seu mar, atributs que, com sabeu, cal que l'enamorat mantingui sempre vius si vol que perduri l'amor que se li té. Es diria, en fi, que, el Penedès, en tant que també mascle, endevina que aquesta mar on mandrós es recolza continua riquíssima d'infinites vivències vitals i culturals i per això, i per millor i eternament haver-les, luxuriós i cap al sud s'hi reclina lax, fins que impúdic l'heu, la seva mar, i, per millor prenyar-la, lluminós s'hi escola en cent glopades que són platges de sorra fina com carícia de nadó que les ones xopen.

Permeteu-me ara que recuperi l'afirmació inicial –aquella que deia que si he sabut que el Penedès sentia alguna cosa per mi ha estat gràcies a escriure– per matisar que, si bé he trigat a ser-ne conscient, que la comarca em vol, també és cert que mentre que ho descobria, m'estava adonant que jo, des de sempre, hauria disposat d'una mena de sisè sentit subjacent als altres, una percepció de més que, progressiva, hauria anat detectant aquest afecte que se'm donava sense que el meu jo literari en fos encara conscient, possiblement perquè en un primer moment li arribava difús, com boirina de tardor, fins finalment, en què la volença que se'm té ha esdevingut tan nítida i translúcida com alguns dels nostres matins d'estiu, els més nets i diàfans; aquells que només ens arriben de tant en tant, quan els dies es lleven molls i lluminosos perquè acaben de vèncer alguna tamborinada i llavors, amb un blau puríssim enlluernen sencera la volta del cel, i, aquell dia, l'horitzó és com si no tingués final i arribés més enllà de Montserrat, fins als Pirineus, i, per la costa, fins més enllà del mar, que es veu Mallorca, diuen.

Vull dir que no ho sabia, però que sí que ho estava sabent, que aquesta comarca se m'havia ficat a dins. Com quan som infants, que tampoc no ho sabem, que som capaços d'estimar, ni que la portem a dins, la força de la vida. No ho sabem, pensem, però sí que ho sabem, intuïm. Perquè quan creixem més, una mica més, i ens arriba aquell primer dia en què un nus punyent i agre ens caragola l'estómac i ens prem els pulmons, aquella hora que no podem defugir perquè ens ha estat destinada des de la nit dels temps, aquell instant únic en tant que primer en què la vista s'enterboleix, la llengua s'asseca i el món sencer s'enrojola com el sol ponent en dia de vent, aquell dia, en fi, just aquell dia, reconeixem, potser, sense encara adonar-nos-en bé, potser, que tot allò no és tan nou, potser, i que ja el dúiem a dintre, tot aquell sotrac que sentim brutal, com tel·lúric, potser. I ens diem que no devem ser nosaltres, els que sentim aquella cremor que ens consumeix, que nosaltres no som així, potser pensem. I també, que com pot ser i que qui sap d'ençà quan la duem engrapada a l'ànima tanta batzegada agredolça i fins avui somorta. Que potser, qui sap, d'ençà del dia primer, potser, vés a saber si des d'aquell primer instant en què vam treure al món el caparró i la mare, tan dolça, ens va amanyagar per primera vegada, tan tendra, i ens deia moixaines, la mare. I ens ensenyava quina cosa era amor.

Érem aquí, a casa, al sofà, i jo l'abraçava i la besava tant! Golut i a la boca, primer; al coll i fluixet, després, de dalt, sense parar, a baix; suau, més que suau sempre, els llavis lliscant; acariciant-li –tendríssims!– els pits, de banda a banda, de banda a banda les voltes de seda, de banda a banda...

I ella que em despullava. I jo a ella. I la Marta que em besava els mugrons. I jo que pujava de dret al cel, directe cap al mig del sol. I em cremava, per dintre, em cremava.⁽¹⁰⁾

I si, com he dit, ara reconec que no ho sabia, però que sí que ho estava sabent, que el Penedès m'estimava, és perquè, per entre les vertiginoses boires del passat que fuig, tèrboles –alguns dies, només una; d'altres, dues o tres; cap, segons com–, de vegades, daurades i lluminoses, s'hi obren algunes clarianes magnífiques que de bat a bat em mostren vells espais que el meu temps conserva. Són visions que se'm fan com presents, i que m'arriben també sempre aureolades d'una llum molt blanca i molt pura que així mateix tamisa l'escena, dissimulant-ne les imperfeccions pròpies de la realitat que va ser. En elles, un a un, dia a dia, se'm revelen tots els diferents encontres, situacions, moments, episodis en fi, en què la terra ha anat fent-se'm seu, i acabo descobrint que no s'ha comportat pas de manera diferent a com ho hauria fet la més inflamada de les enamorades, perquè, com aquestes, ella, com apassionada, ha procurat, maldat, i aconseguit un veritable continu de trobades com a l'atzar, de seduccions subtils, d'assetjaments deliciosos, de definitiva possessió.

Així, per exemple, en una d'aquestes quimeres d'un altre temps m'he vist petit i rialler a coll d'un avi que m'ensenyava la terra amb l'orgull amb què, a pagès, es mostra al primer nét allò per i de què es viu. Era, em penso, una tarda de setembre de color de mel, a una vinya del camí de Melior que aleshores feia olor de brisa i que avui és una nau industrial on conreen plàstics que poden a plàstic. I la mel i la tarda, la vinya i la brisa, em van fer seus.

Més enllà, torno a estar al seu costat, avançant ara pel camí del Molí d'en Rovira amb un caveguet ell, amb un caveguet jo. "Avui regarem els enciams", m'havia dit, i jo, delerós –"Espera't, que l'hort no marxa", reia–, corria per poder jugar amb els recs, per cavar i aixecar barreres de terra, per dominar aquell petit curs d'aigua de regar que jo faria anar d'aquí cap allà, fins que se la begués la terra. I la textura i l'olor de la terra molla se'm van ficar a l'ànima.

Un altre dia, ja més grandet, camino al costat del meu pare per una rambla de Sant Francesc tan plena de soldats passejant que es diria una prolongació de la caserna que la sotja. És al capvespre i la gresca i la bullícia presideixen l'esbarjo d'aquella jovenalla. De sobte, un esgarip de corneta li obre les carns a la tarda i anuncia alguna cosa que jo no entenc. Els militars, en canvi, com petrificats, s'aturen en sec, es quadren en direcció a la caserna, aixequen enlaire el braç dret i n'estiren la mà, de cop transmutats en rígida formació d'estàtues fúnebres. I d'aleshores ençà, a mi em perdura una mena d'odi visceral per tot allò que pot aturar la vida, un sentir del qual me'n vanto orgullós i que dec a la terra on he nascut, que me l'ha volgut donar.

És l'època en què també començo a anar sol per Vilafranca amb altres vaillets que així la descobrim i la fem nostra. Tots plegats, és clar, una colla de mocallosos barbamecs, que, en canvi, teníem la suficient iniciativa per, sense mai dir res a casa per raons òbvies, guillar cap a fora, a veure món, i acabar així qualsevol tarda al Pi de la Serreta o a la riera de la Bleda a pescar, dèiem. I jo, ara, ja posseeixo per sempre uns carrers que són una vila i uns voltants que també són garri-ga i riera, pins i canyissos.

De l'adolescència, els pastorets, és clar –qui no n'ha fet?–, que per primera vegada m'apropen a una llengua escrita que era la meua i que, llevat de la mare, ningú no m'havia ensenyat a estimar. I, digueu-me, si una terra et facilita la riquesa de la llengua, no és perquè vol el millor per a tu?

Després, els dies de les discoteques i de les veus saberudes que et parlen de les de les altres viles veïnes, que allà sí que en tenen, de "discos", t'asseguren, que no són ni de lluny com les d'aquí, que no valen un borrall, et diuen, i que allà sí que s'hi lliga, a gavadals, et juren, a les de les altres viles, volen dir, a les dues que toquen a mar i a l'altra que fa xampany. I tu, ingenu, t'ho creus. Fins que ho proves i veus que els gossos, a tot arreu els lliguen amb les mateixes llonganisses, i que a tu, l'atzar sembla haver-te'n destinat el cordill. Tot plegat perquè la teva terra, que t'estima, ha volgut que aprenguessis a buscar parella triant i remenant fins a trobar el teu lllir entre cards.

I el mar estimat, que acull el meu cos aleshores jove omplint-lo de les millors llum i sensualitat mediterrànies, fins a vestir-me'n l'ànima i que, com ara, ja aleshores, va ser un magnífic regal, un d'aquells que són tan rars perquè són preciosos més per la generositat i l'amor amb què se't fan que no pas pel seu valor material.

També per aquests anys em dona el Penedès una altra mostra de la seva estimació en fer-me descobrir i apreciar un dels seus sectors més frondosos i verges. Estic parlant del que s'emparra a la serralada Prelitoral, que recorro i conec mentre que treballo com a monitor a la Casa de colònies de Penyafort. Llocs com el Subal, Valldosera, Selma, Montagut, Santa Maria de Foix, les Valls... seran des d'aleshores part del meu peculiar imaginari. És més, un d'entre ells en serà tant, d'important, que m'arribarà a inspirar *La casa adormida*. Em refereixo al Mas de Pontons, a l'oest del territori, una sòbria construcció a mig camí entre Pontons i la Llacuna, que –com dir-vos-ho–, sempre que la contemplo em remet a l'eternitat, potser perquè impertèrrita desafia el pas del temps mentre que des d'allà on està guaita i vigila tot el Penedès, fins al mar.

I, una altra vegada, com no ho ha pogut evitar d'ençà que va venir a viure al poble, ara fa ja onze mesos, així que el veu, els ulls se li'n van cap al Mas de la Torre. Se li representa com sempre, altiu i magnífic, i, com sempre, té la sensació que dorm un somni de tristesa. Avui, però, una estranya esgarripança se li incrusta a l'espina: té, el Pol, la impressió que tot i que per a ell continua dormint, és, en canvi, com si estigués despert. Més encara: que l'està cridant per convidar-lo només a ell a descobrir-ne tots els misteris, i ara ja sé que un dia hi hauré de tornar, que ara ja fa massa temps.⁽¹¹⁾

En aquest breu repàs de tots aquells espais de llum que m'ha donat aquesta terra, no puc oblidar els dies en què vaig començar a escriure, en aquella revista ja desapareguda que vam anomenar *Tothom* i que, a molts com jo, ens va permetre entendre una mica més la vida tot preocupant-nos pels problemes reals d'una Vilafranca i comarca que, segons manava l'època, eren franquistes per obligació. El *Tothom* va ser per a mi el gran mestre, una mena de demiürg a través del qual vaig descobrir no només que jo era capaç d'escriure sinó també que podia fer servir una llengua que no m'havien dit que era meua i que, per tant, havia d'acabar d'aprendre, una llengua, a més, que, en contra de tota lògica, calia defensar.

I ja res més. Per acabar, només dir-vos que també considero que són evidències d'amor d'aquest espai obert al que anomenem Penedès la professió que gràcies a ell he adquirit i que en ell exerceixo, les entranyables amistats que m'ha procurat i que massa vegades no mereixo, la

magnífica i estimada família que m'ha estat donada i, en fi, la vostra agradable presència avui i aquí, aquesta amabilíssima companyia que generosament m'està regalant la peculiar simfonia d'olors i de colors, de veus i de llocs que és la nostra comarca.

NOTA BIBLIOGRÀFICA

Els títols a què es fa referència pertanyen a les edicions següents:

El segrest de la Xufles, Ed. Baula-Edelvives, 1989.

Com la terra vol la pluja, Ed. Columna, 2000.

Els vents, que els tanquin!, Ed. Empúries, 2002.

La casa adormida, Ed. Barcanova, 2002.

NOTES

- (1) *El segrest de la Xufles*, pàg. 68.
- (2) *Els vents, que els tanquin!*, pàg. 18.
- (3) *El segrest de la Xufles*, pàg. 30.
- (4) *Com la terra vol la pluja*, pàg. 9.
- (5) *Els vents, que els tanquin!*, pàg. 18.
- (6) *La casa adormida*, pàg. 19.
- (7) *La casa adormida*, pàg. 26.
- (8) *El segrest de la Xufles*, pàg. 97.
- (9) *La casa adormida*, pàg. 9.
- (10) *Com la terra vol la pluja*, pàg. 67.
- (11) *La casa adormida*, pàg. 63.